

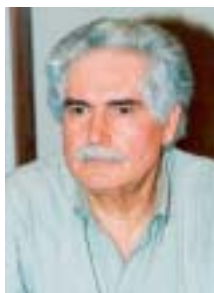
Σε δύο διεθνείς συναντήσεις επιβεβαιώθηκε, για ακόμη μια φορά, ότι το TEE και οι εκπρόσωποί του χαίρουν ιδιαίτερης εκτίμησης και αναγνώρισης. Συγκεκριμένα: Στο Κουβέιτ πραγματοποιήθηκε,

Prietro Laffargue, κατά την ομιλία τους αναγνώρισαν την προσφορά υπηρεσιών του κ. Ιωακείμδη στα 25 χρόνια της συνολικής θητείας του στην παγκόσμια οργάνωση των μηχανικών.

Στις συνεδριάσεις των επιτροπών και τις εργασίες της Γενικής Συνέλευσης συμμετείχαν, επίσης, οι: **Κωνσταντίνα Χρυσικοπούλου**,

WFEO, η Ένωση Μηχανικών Κουβέιτ διοργάνωσε Παγκόσμιο Συνέδριο και έκθεση με θέμα «Εναλλακτικές εφαρμογές ενέργειας. Επιλογή ή αναγκαιότητα», που διοργανώθηκε από την Ένωση Μηχανικών Κουβέιτ υπό την αιγίδα της WFEO. Στην έκθεση πήρε μέρος και το Πολυτεχνείο της Κρήτης.

Έξω πάμε καλά...

στις αρχές του προηγούμενου μήνα, η Γενική Συνέλευση της Παγκόσμιας Ομοσπονδίας Οργανισμών Μηχανικών (World Federation of Engineering Organisations - WFEO), καθώς και οι συνεδριάσεις των Μόνιμων Επιτροπών Πληροφορικής και Επικοινωνίας, Τεχνολογίας, Μηχανικής και Περιβάλλοντος, Ενέργειας, Building Capacity, Anti-corruption, Γυναικών Μηχανικών και Νέων Μηχανικών.

Κατά τη διάρκεια της Γενικής Συνέλευσης εξελέγη ως νέος πρόεδρος (για το χρονικό διάστημα 2011-2013), ο πρόεδρος της Ομοσπονδίας, **Adel Al - Jarallah Al Kharafi**, τέως πρόεδρος της Ένωσης των Μηχανικών του Κουβέιτ και της Ομοσπονδίας των Αράβων Μηχανικών, ενώ ως νέος αντιπρόεδρος εξελέγη ο **Κωνσταντίνος Αλεξόπουλος**.

Να σημειωθεί ότι, σε ειδική τελετή, στο πλαίσιο πάντα της Γενικής Συνέλευσης, τιμήθηκε ο **Στέφανος Ιωακείμδης**, με το Μετάλλιο Εξαιρετικών Υπηρεσιών, καθώς έληξε η θητεία του ως οικονομικού υπεύθυνου της WFEO, επί οκτώ συναπτά έτη. Μάλιστα, τόσο ο πρόεδρος της Επιτροπής Απονομής Βραβείων της WFEO, **Marwan Abdelhamid**, όσο και ο απερχόμενος, αλλά και ο σημερινός πρόεδρος της Ομοσπονδίας, **Barry Grear** και **M.J.**

μέλος της Μόνιμης Επιτροπής Διεθνών Σχέσεων του TEE ως εκπρόσωπος στη Μ.Ε. Γυναικών Μηχανικών της WFEO, **Σπύρος Παπαγρηγορίου**, μέλος της Μόνιμης Επιτροπής Περιβάλλοντος του TEE ως εκπρόσωπος στη Μ.Ε. Μηχανικής και Περιβάλλοντος της WFEO και **Όλγα Καλαντζοπούλου**, στέλεχος της Διεύθυνσης Θεμάτων Ευρωπαϊκής Ένωσης και Διεθνών Σχέσεων του TEE.

Στο περιθώριο της Γενικής Συνέλευσης η ελληνική αντιπροσωπεία είχε συναντήσεις με τους εκπροσώπους της Ένωσης Μηχανικών του Κουβέιτ, της Ομοσπονδίας Αράβων Μηχανικών και της Κινεζικής Ένωσης για την Επιστήμη και Τεχνολογία (CAST). Υπενθυμίζουμε ότι το TEE έχει υπογράψει μνημόνια συνεργασίας τόσο με την Ομοσπονδία Αράβων Μηχανικών, όσο και με την Κινεζική Ένωση για την Επιστήμη και Τεχνολογία (CAST).

Τέλος, εκπρόσωποι του TEE επισκέφθηκαν και την ελληνική πρεσβεία στο Κουβέιτ, όπου συζητήθηκαν θέματα που αφορούν στη δυνατότητα δραστηριοποίησης των Ελλήνων μηχανικών στην περιοχή.

Εναλλακτική ενέργεια

Παράλληλα με τη Γενική Συνέλευση και υπό την αιγίδα της

Το TEE και στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Επιμελητηρίων

Γενικός Γραμματέας του ECEC (European Council of Engineers Chambers - Ευρωπαϊκό Συμβούλιο των Επιμελητηρίων των Μηχανικών) για την επόμενη τριετία εξελέγη ο αναπληρωτής γενικός γραμματέας του TEE, **Ευστάθιος Τσάγκος**. Νέος πρόεδρος εξελέγη κατά τη συνεδρίαση της Γενικής Συνέλευσης που πραγματοποιήθηκε πριν λίγες ημέρες, στη Σόφια, ο **Josef Robl** από την Αυστρία.

Το ECEC -του οποίου η Ελλάδα είναι μέλος από το 2008- είναι μη κυβερνητικός, μη κερδοσκοπικός και μη εμπορικός φορέας. Είναι ο οργανισμός - ομπρέλα όλων των Ευρωπαϊκών Επιμελητηρίων Μηχανικών, καθώς και Ενώσεων Μηχανικών δημόσιου χαρακτήρα, που απονέμουν επαγγελματικά δικαιώματα. Προωθεί τα επαγγελματικά δικαιώματα των διπλωματούχων μηχανικών, σε ευρωπαϊκό επίπεδο, και διασφαλίζει τα τεχνικά και δεοντολογικά πρότυπα που αφορούν στο επάγγελμα του μηχανικού.

Η ισχυρή Δημόσια Διοίκηση είναι το βασικό ζητούμενο

Το ΤΕΕ συμφωνεί με τον πλήρη έλεγχο των προσλήψεων από το ΑΣΕΠ (αρκεί να ξεπεραστούν οι χρονοβόρες και δύσκαμπτες διαδικασίες), ζητά ξεχωριστές προκηρύξεις για τους διπλωματούχους μηχανικούς, αλλά και ένταξη σε οργανικές θέσεις του (μετά από απόφαση του ΑΣΕΠ) όσων εργαζόμενων σ' αυτό απασχολούνται επί δύο και πλέον χρόνια ή έχουν αμετάκλητες δικαστικές αποφάσεις ότι καλύπτουν πάγιες και διαρκείς ανάγκες.

Με αφορμή το σχέδιο νόμου για την «Αναμόρφωση συστήματος προσλήψεων και καθολική υπαγωγή τους στον πλήρη έλεγχο του ΑΣΕΠ», που είχε τεθεί σε δημόσια διαβούλευση, το ΤΕΕ υπέβαλε στον υπουργό Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, **Ιωάννη Ραγκούση**, και τον υφυπουργό **Κωνσταντίνο Ρόβλια**, συγκεκριμένες θέσεις και προτάσεις.

Κατά το ΤΕΕ:

Α) Η ισχυρή Δημόσια Διοίκηση είναι βασικό ζητούμενο για τη χώρα μας και κάθε νομοθετική πρωτοβουλία πρέπει να εξυπηρετεί αυτό το

στόχο, να μη συμβάλλει στη συνεχή απαξίωσή της. Στο πλαίσιο αυτό, η Δημόσια Διοίκηση πρέπει να είναι αυτή που θα δίνει την κατεύθυνση για σύναψη σταθερών εργασιακών σχέσεων για όλους τους εργαζομένους.

Β) Η γενική αρχή, να υπάγεται το σύνολο των προσλήψεων του δημόσιου τομέα στον πλήρη έλεγχο του ΑΣΕΠ, βρίσκει σύμφωνο τον επιστημονικό οργανισμό των διπλωματούχων μηχανικών. Ωστόσο, όπως επισημαίνεται, είναι γνωστές οι χρονοβόρες και δύσκαμπτες διαδικασίες του ΑΣΕΠ και αποτελεί αναγκαία προϋπόθεση για τη λειτουργία του νόμου η επαρκής στελέχωσή του και η θέσπιση γρήγορων διαδικασιών. Σημειώνεται ότι, λαμβάνοντας υπόψη και τις προβλέψεις του νέου σ/ν, εξακολουθούν να παραμένουν εκτός των διαδικασιών του συστήματος προσλήψεων πολλές κατηγορίες προσλαμβανομένων. Καθώς δεν αποτελούν όλες ειδικές περιπτώσεις, συμπεραίνεται πως οι διατάξεις τού σ/ν δεν θα είναι καθολικά ισχυρές.

Γ) Η αναρρύθμιση του θέματος της μοριοδότησης υποψηφίων βασίζεται σε κριτήρια που υποβαθμίζουν το πραγματικό επίπεδο των σπουδών. Ενδεικτικά, αναφέρεται ότι η μοριοδότηση της βαθμολογίας των τίτλων σπουδών, η οποία είναι ιδιαίτερα βαρύνουσα, οδηγεί σε αδικίες, καθώς αναφέρεται αδιακρίτως σε βαθμούς τίτλων σπουδών διαφορετικής βαθμίδας ή ίδιας εκπαιδευτικής βαθμίδας,

αλλά προερχομένους από διαφορετικά πανεπιστήμια του εσωτερικού ή του εξωτερικού, που χρησιμοποιούν διαφορετικά κριτήρια για την αξιολόγηση των φοιτητών τους. Επίσης, θεωρούμε ότι είναι σωστή η μοριοδότηση των μεταπτυχιακών και διδακτορικών τίτλων, αλλά η μεγάλη πριμοδότηση που προβλέπεται, οδηγεί σε πλήρη υποβάθμιση των προπτυχιακών σπουδών και σε αποκλεισμούς ικανότατων επιστημόνων, που βρίσκονται σε ανάγκη να ενταχθούν άμεσα στην παραγωγική διαδικασία.

Δ) Θεωρεί δίκαιο και αναγκαίο να υπάρξει νομοθετική ρύθμιση που θα αντιστοιχίζει τους τίτλους σπουδών των ελληνικών πολυτεχνείων με το επίπεδο Master, με διατήρηση του ενός ενιαίου και αδιαίρετου κύκλου σπουδών 5ετούς διάρκειας, ώστε να λαμβάνεται υπόψη στη μοριοδότηση για την πρόσληψη, στη βαθμολογική κατάταξη των μηχανικών και στη χορήγηση του προβλεπόμενου από τον Δημοσιευτή Ελληνικό Κώδικα επιδόματος.

Επειδή οι προβλέψεις τού σ/ν επιτείνουν την ισοπέδωση των μηχανικών κατά τη διαδικασία προσλήψεων στο Δημόσιο, γιατί οι προπτυχιακές τους σπουδές, 5ετούς διάρκειας, εξισώνονται πλήρως με τις σπουδές των τεχνολόγων, θεωρείται απαραίτητο οι θέσεις των μηχανικών να προκηρύσσονται διακριτά με ξεχωριστές διακηρύξεις, που θα απευθύνονται στους διπλωματούχους μηχανικούς, με άδεια άσκησης επαγγέλματος του ΤΕΕ.

Οι επί συμβάσει στο ΤΕΕ

Με αφορμή το σ/ν, αλλά και τη γενικότερη συζήτηση για τους επί συμβάσει απασχολούμενους, επισημαίνεται στο έγγραφο προς την ηγεσία του υπουργείου και το γεγονός ότι στο ΤΕΕ υπάρχουν εργαζόμενοι χωρίς μόνιμη σχέση εργασίας, οι οποίοι έχουν ενταχθεί στην καθημερινή δουλειά του, όπως έχει αναγνωριστεί και με δικαστικές αποφάσεις για 38 από αυτούς.

Γεδομένου ότι:

α) Η δουλειά του ΤΕΕ δεν είναι πλέον δυνατόν να αντιμετωπιστεί από το υφιστάμενο υπαλληλικό προσωπικό του, σε πανελλαδικό επίπεδο, λόγω της μεγάλης αύξησης των μελών του (η αναλογία μελών του ΤΕΕ προς εργαζομένους με σταθερή σχέση εργασίας σε αυτό έχει τετραπλασιαστεί την τελευταία εικοσιπενταετία), καθώς και της σημαντικής ανάπτυξης της δράσης του σε ποικίλους τομείς της αρμοδιότητάς του.

β) Έχουν γίνει επανειλημμένα προσπάθειες –χωρίς, όμως, αποτέλεσμα– να καλυφθούν οι κενές οργανικές θέσεις που προβλέπονται στον οργανισμό του ΤΕΕ.

γ) Το ΤΕΕ δεν επιβαρύνει τον κρατικό προϋπολογισμό, καθώς, σύμφωνα με το θεσμικό πλαίσιο που το διέπει, έχει δικό του προϋπολογισμό, άρα οι λειτουργικές και οι εν γένει δαπάνες του βαρύνουν αποκλειστικά το ίδιο, η ηγεσία του ΤΕΕ θεωρεί ότι πρέπει να υπάρξει ρύθμιση, ώστε να καταταγούν σε προσωπικές θέσεις αορίστου χρόνου οι εργαζόμενοι για δύο ή παραπάνω χρόνια στο ΤΕΕ, εφόσον κριθεί από τα αρμόδια Υπηρεσιακά Συμβούλια και εγκριθεί η σχετική απόφαση από το ΑΣΕΠ ή έχει κριθεί από τα δικαστήρια αμετάκλητα, ότι καλύπτουν πάγιες και διαρκείς ανάγκες.

Σεμινάριο για τον ΚΑΝΕΠΕ

Με αφορμή την ολοκλήρωση του τελικού σχεδίου του Κανονισμού Επεμβάσεων (ΚΑΝΕΠΕ), διαδικασία που διήρκεσε εννέα χρόνια, το ΤΕΕ και ο Οργανισμός Αντισεισμικού Σχεδιασμού και Προστασίας (ΟΑΣΠ) διοργανώνουν σεμινάριο στην Αθήνα (ΕΒΕΑ - Ακαδημίας 7), την **Τετάρτη 16 Δεκεμβρίου 2009**, με ώρα έναρξης 9:30 π.μ. Το πλήρες κείμενο του ΚΑΝΕΠΕ έχει τεθεί από τον ΟΑΣΠ σε δημόσια κρίση.

i Τμήμα Επιστημονικού και Αναπτυξιακού Έργου του ΤΕΕ, τηλ.: 210-3251.252-4, ηλεκτρ. ταχ.: sci-work@central.tee.gr

Οι χαρτογραφίες στην Ελλάδα

Με σκοπό την ανταλλαγή απόψεων στα θέματα της χαρτογραφικής δραστηριότητας στη χώρα και τον προσδιορισμό των ενεργειών που πρέπει να αναληφθούν για τη ριζική βελτίωση της υφιστάμενης κατάστασης, δεδομένων και των σημαντικών εξελίξεων στον τομέα, το ΤΕΕ καλεί τους χαρτογραφικούς φορείς της χώρας να συμμετάσχουν σε σύσκεψη με την Ειδική Επιστημονική Επιτροπή Χαρτογραφίας, Φωτογραμμετρίας και Τηλεπισκόπησης που έχει συγκροτήσει, την **Τετάρτη 16 Δεκεμβρίου 2009** (Νίκης 4 & Ερμού, αίθουσα Διοικούσας Επιτροπής, 8ος όροφος) και ώρα 13:00.

Σημαντικές ανακοινώσεις για τις εξελίξεις στην τεχνολογία και στο κανονιστικό πλαίσιο για το οπλισμένο σκυρόδεμα, σε Ευρώπη και Ιαπωνία, που αποτελεί το κυρίαρχο υλικό στον τομέα των κατασκευών και απασχολεί τη συντριπτική πλειοψηφία των μηχανικών στην Ελλάδα, έγιναν σε ημερίδα που οργανώθηκε από το Ελληνικό Τμήμα Σκυροδέματος σε συνεργασία με το Τμήμα Διεθνών Σχέσεων του ΤΕΕ.

Η εκδήλωση, στην οποία συμμετείχαν Ιάπωνες εμπειρογνώμονες στον τομέα αυτό, πραγματοποιήθη-

τος διπλωματούχος πολιτικός μηχανικός, MSc DIC, **Ε. Καντάκης**, «η συνεχής αναβάθμιση από πλευράς γνώσεων, για τα άτομα, και τεχνολογίας, για τις βιομηχανίες, πρέπει να είναι ο στόχος όλων μας, ώστε να προσφέρουμε, αφενός τα μέγιστα στο κοινωνικό σύνολο, και αφετέρου να είμαστε ανταγωνιστικοί στο ευρωπαϊκό και διεθνές περιβάλλον όπου η εφαρμοσμένη έρευνα, η τεχνολογία και η καινοτομία είναι στρατηγικής σημασίας για την εθνική και ευρωπαϊκή ανάπτυξη».

«Οι τάσεις του ευρωπαϊκού κανονισμού για την τεχνολογία σκυροδέ-

κό προσάρτημα για τη διευκόλυνση του αναγνώστη. Συνεπώς, μετά από αυτά τα βήματα, θα αρχίσει η εφαρμογή του ΕΛΟΤ EN 206-1, αφού πρώτα ενεργοποιηθεί από υπουργικές αποφάσεις των συναρμόδιων υπουργείων.

Δύο χρόνια μετά την υποχρεωτική προσαρμογή των εθνικών κανονισμών της ΕΕ στο νέο πρότυπο ΕΛΟΤ 206-1, και συγκεκριμένα το Σεπτέμβριο του 2006, ορίζεται με υπουργική απόφαση (ΦΕΚ 1318B), η σύσταση επιτροπής για την αναθεώρηση του ΚΤΣ 97/2002 και την εναρμόνισή του με τα νέα ευρωπαϊκά

Μέρος 3: Αποτίμηση της φέρουσας ικανότητας και ενισχύσεις κτιρίων» παρουσιάστηκαν από τον δρ. ΠΜ, καθηγητή ΠΣΠΠ, πρόεδρο της fib, **Μ. Φαρδή**.

Ευρωκώδικες

Όπως αναφέρθηκε, οι ευρωκώδικες προέκυψαν στο πλαίσιο της προσπάθειας, ώστε στο δυτικοευρωπαϊκό χώρο να διαμορφωθεί ένα ενιαίο πλαίσιο ευρωπαϊκών κανονισμών για το σχεδιασμό και τη μελέτη φορέων στα έργα πολιτικού μηχανικού. Η χρήση τους έχει ως στόχο να διευκολύνει την ελευθερία πα-

Εξελίξεις στην τεχνολογία και το κανονιστικό πλαίσιο για το οπλισμένο σκυρόδεμα στην Ευρώπη και στην Ιαπωνία

κε στο πλαίσιο του συμφώνου συνεργασίας μεταξύ του επιμελητηρίου και της Ιαπωνικής Εταιρείας Πολιτικών Μηχανικών (Japan Society of Civil Engineers), που αφορά, μεταξύ άλλων, την πραγματοποίηση κοινών εκδηλώσεων και την ανταλλαγή τεχνολογίας διά των αμοιβαίων επισκέψεων ειδικών εμπειρογνομών.

Την εκδήλωση τίμησε με την παρουσία του ο Ιάπωνας πρέσβης στην Ελλάδα.

Στόχος της ημερίδας ήταν η ενημέρωση όλων των εμπλεκόμενων στο κύκλωμα της μελέτης και της κατασκευής έργων από οπλισμένο σκυρόδεμα, για τις νέες απαιτήσεις και τις εξελίξεις στον τομέα των ευρωπαϊκών κανονισμών των σχετικών με τις κατασκευές από σκυρόδεμα, ενώ αναδείχθηκαν από ιαπωνικής πλευράς, η ανακύκλωση του σκυροδέματος, οι νέες εξελίξεις στην αντισεισμική τεχνολογία των γεφυρών στην Ιαπωνία μετά το σεισμό του Kobe, οι προδιαγραφές των ανοξείδωτων χαλύβων της Ιαπωνικής Εταιρείας Πολιτικών Μηχανικών, καθώς και οι νέες τεχνικές παράθεσης και αγκύρωσης.

Όπως ανέφερε η πρόεδρος Ελληνικού Τμήματος Σκυροδέμα-

ματος EN 206 – 1 και η ελληνική εφαρμογή του» παρουσιάστηκαν από το μέλος της Δ.Ε. ΤΕΕ, πολ. μηχ. **Θ. Δραγκιώτη**, υπεύθυνο επιστημονικού έργου, τονίζοντας ότι: «Το νέο πρότυπο ΕΛΟΤ EN-206-1 με τίτλο: “Σκυρόδεμα – Μέρος 1: Προδιαγραφές, επιπελεστικότητα, παραγωγή και συμμόρφωση” εκδόθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή Τυποποίησης (CEN) το 2000 και υιοθετήθηκε από τον ΕΛΟΤ το Μάρτιο του 2001. Όλοι οι εθνικοί οργανισμοί τυποποίησης της ΕΕ είχαν υποχρέωση να αποσύρουν μέχρι τον Ιούνιο του 2004 κάθε κείμενο ή διάταξη που ερχόταν σε αντίθεση με το EN 206-1 και να εφαρμόσουν αυτό ως μοναδικό πρότυπο».

Για την Ελλάδα, η παραπάνω 3ετής προθεσμία, όπως επισήμανε, παρήλθε χωρίς ούτε καν να έχει μεταφραστεί το πρότυπο στα ελληνικά. Η ομάδα εργασίας που συστάθηκε στον ΕΛΟΤ για τη σύνταξη του ελληνικού εθνικού προσαρτήματος (National Annex) και τη διαμόρφωση των εθνικών αποκλίσεων, κατέληξε το Μάιο του 2008 στο τελικό κείμενο. Αυτό μπήκε σε δημόσιο διάλογο.

Μετά την έγκριση του εθνικού προσαρτήματος, θα εκδοθεί σε ενιαίο κείμενο στην ελληνική γλώσσα το ευρωπαϊκό πρότυπο και το εθν-

ΕΛΛΗΝΟΙΑΠΩΝΙΚΗ ΗΜΕΡΙΔΑ

πρότυπα και όχι μόνον. Η επιτροπή αυτή συνεδρίασε μέχρι τον Ιούνιο του 2007, οπότε έληξε η θητεία της, χωρίς να έχει καταλήξει σε κάποιο κείμενο.

Από ελληνικής πλευράς αναπτύχθηκε, επίσης, το θέμα: «Σχεδιασμός φορέων από σκυρόδεμα με βάση τον Ευρωκώδικα 2 Μέρος 1-1 (EN 1992-1-1)» από τον δρ. ΠΜ, αν. καθηγητή ΕΜΠ, μέλος ΕΕ ΕΤΣ, **Πλ. Γιαννόπουλο**, ενώ τα ευρωπαϊκά πρότυπα: EN1998-1:2004 «Ευρωκώδικας 8 αντισεισμικός σχεδιασμός - Μέρος 1: Γενικοί κανόνες, σεισμικές δράσεις και κανόνες για κτίρια», EN1998-3:2005 «Ευρωκώδικας 8 αντισεισμικός σχεδιασμός -

ροχής υπηρεσιών στον τομέα έργων πολιτικού μηχανικού και αρχιτεκτονικής, με τη δημιουργία των προϋποθέσεων που απαιτούνται για ένα εναρμονισμένο σύστημα γενικών κανόνων και, συνεπώς, να καταστήσει την ευρωπαϊκή κατασκευαστική βιομηχανία πιο ανταγωνιστική διεθνώς και να βελτιώσει την ασφάλεια των κατασκευών.

Οι ευρωκώδικες απαρτίζονται από 10 κύρια ευρωπαϊκά πρότυπα (από τον αριθμ. 1990 έως τον αριθμ. 1999) και αφορούν τις βάσεις σχεδιασμού δομημάτων (EC 0), τις βάσεις κατασκευής (EC 1) και το σχεδιασμό έργων από διάφορα υλικά (EC 2 έως και EC9). Οι Ευρωκώδικες που αφορούν τις κατασκευές από Ο/Σ είναι, εκτός από τους δύο βασικούς (EC 0 και EC 1), ο Ευρωκώδι-

Επιμέλεια: **ΓΙΑΝΝΗΣ ΒΡΑΧΑΛΗΣ**

κας 2: «Σχεδιασμός κατασκευών από σκυρόδεμα», και ο Ευρωκώδικας 8: «Αντισεισμικός σχεδιασμός των κατασκευών».

Οι 10 βασικοί ευρωκώδικες περιλαμβάνουν 58 μέρη και προβλέπεται η πλήρης εφαρμογή τους μέχρι το Μάρτιο του 2010 (μετά από μια παράλληλη περίοδο χρήσης) ως ευρωπαϊκών προτύπων, με υποχρεωτική απόσυρση όλων των εθνικών κανονισμών που έρχονται σε αντίθεση με τους ευρωκώδικες.

ΥΠΕΧΩΔΕ έχει διαθέσει στον ΕΛΟΤ το σύνολο των ελληνικών αποδόσεων των κειμένων των ευρωκωδίκων και των αντίστοιχων εθνικών προσαρτημάτων, προκειμένου να υποστούν την προσήκουσα τυποποιητική - γλωσσική επεξεργασία ενόψει της έκδοσης των ΕΛΟΤ ΕΝ Ευρωκωδίκων. Ήδη, από το Μάρτιο του 2009 και με καταληκτική ημερομηνία για δημόσια διαβούλευση τις 30 Νοεμβρίου 2009, ο ΕΛΟΤ έχει αναρτήσει στην ιστοσελίδα του το

στερεών αποβλήτων το χρόνο, τα οποία εναποτίθενται κατά 78% και ανακυκλώνονται κατά 22% σε μέσο ευρωπαϊκό όρο. Η δυνατότητα ανακύκλωσης είναι πολύ μεγαλύτερη και απόδειξη οι τρεις χώρες της ΕΕ, Δανία, Κάτω Χώρες και Βέλγιο, που επιτυγχάνουν ποσοστά ανακύκλωσης από 80% έως και 90%. Ουραγός σε αυτά τα ποσοστά η Ελλάδα, που μαζί με την Ισπανία και την Ιρλανδία έχουν ποσοστά ανακύκλωσης κάτω του 5%. Το ακροατήριο παρακο-

Ιαπωνική πλευρά

Σημαντικές ήταν και οι ομιλίες από Ιάπωνες εμπειρογνώμονες με κύρια θέματα:

1) «**Recycling concrete - The present state and future perspective**» («Ανακύκλωση σκυροδέματος - Η σημερινή κατάσταση και οι μελλοντικές προοπτικές») από τον καθηγητή **Koji Sakai**, του Kagawa University.

2) «**JSCE specifications on stainless steel bars and new anchorage/splice technologies**» («Προδιαγραφές JSCE για τις ράβδους ανοξείδωτου χάλυβα και οι νέες τεχνολογίες αγκύρωσης/παράθεσης») από τον αναπληρωτή καθηγητή **Takumi Shimomura**, του Nagoya University of Technology

3) «**Advancement of technology to improve seismic performance of concrete bridge after Kobe earthquake**» («Η τεχνολογική πρόοδος για τη βελτίωση της σεισμικής συμπεριφοράς των γεφυρών από σκυρόδεμα μετά το σεισμό του Kobe») από τον καθηγητή **Hikaru Nakamura**, του Nagoya University, που προκάλεσε και το ζηρώ ενδιαφέρον της ημερίδας, καθώς η Ελλάδα είναι σεισμογενής χώρα. Επακολούθησε πλήθος ερωτήσεων από το ακροατήριο.

Οι εθνικοί κανονισμοί που υλοποιούν την εφαρμογή των ευρωκωδίκων, θα περιλαμβάνουν το πλήρες κείμενο του ευρωκωδίκου, καθώς και το εθνικό προσάρτημα. Το εθνικό προσάρτημα περιέχει πληροφορίες για τις «Εθνικά προσδιοριζόμενες παραμέτρους» (National Determined Parameters, NDP), υπάρχουν γι' αυτές συνιστώμενες τιμές, αλλά μπορεί το κάθε κράτος να κάνει διαφορετικές επιλογές λόγω τοπικών ιδιομορφιών, διαφορετικού κλίματος κλπ.

Ποια είναι η κατάσταση στην Ελλάδα σήμερα από πλευράς ευρωκωδίκων;

Η Επιτροπή Ευρωκωδίκων του

μεγαλύτερο μέρος των εθνικών προσαρτημάτων για τους ευρωκώδικες. Πρέπει, πάντως, να τονιστεί ότι οι μεταφράσεις των ευρωκωδίκων δεν είναι ακόμη διαθέσιμες στους μηχανικούς.

Ανακύκλωση σκυροδέματος

Όσον αφορά το θέμα της ανακύκλωσης του σκυροδέματος, ο στόχος είναι διττός: Η μείωση της κατανάλωσης ενέργειας και η μείωση της ρύπανσης του περιβάλλοντος από στερεά απόβλητα (μπάζα). Στην Ευρώπη, σύμφωνα με στατιστικά στοιχεία της περιόδου 1996-1997, υπολογίζεται ότι παράγονται από την κατασκευή 180 εκατομμύρια τόνοι

λούθησε με μεγάλο ενδιαφέρον τον καθηγητή Sakai και τις εξελίξεις από πλευράς ανακύκλωσης στην Ιαπωνία και πολλές ήταν οι σχετικές ερωτήσεις.

Ανοξείδωτοι χάλυβες

Σχετικά με το θέμα των ανοξείδωτων χαλύβων για οπλισμό στο σκυρόδεμα, στην Ευρώπη, το ευρωπαϊκό πρότυπο, που καλύπτει εν μέρει το θέμα είναι το EN 10088-1: 2005 και υπάρχει και ένα άλλο σχετικό ευρωπαϊκό πρότυπο υπό επεξεργασία. Στην Ελλάδα ο ΚΤΧ-2008 δεν καλύπτει το θέμα. Στα παραρτήματα, όμως, του κανονισμού υπάρχει ένα πολύ κατα-

τοπιστικό πληροφοριακό κεφάλαιο σχετικά με τους ανοξείδωτους χάλυβες. Οι μηχανικοί παρακολούθησαν με μεγάλο ενδιαφέρον την ομιλία του καθηγητή Shimomura για τις προδιαγραφές JSCE για τις ράβδους ανοξείδωτου χάλυβα και τις νέες τεχνολογίες αγκύρωσης/παράθεσης στην Ιαπωνία.

ΥΛΙΚΑ SIKΑ

ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ • ΕΠΙΣΚΕΥΕΣ • ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΔΟΜ. ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ

GUNITE από το 1979 • ΕΠΟΞ. ΡΗΤΙΝΕΣ ΕΡΟΧ 200, 203

• ΕΛΑΣΜΑΤΑ • ΕΝΕΣΕΙΣ • ΑΝΘΡΑΚΟΥΦΑΣΜΑΤΑ

• ΑΔΙΑΤΑΡΑΚΤΗ ΚΟΠΗ • ΥΛΙΚΑ • ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ

Ταφ σιγμα

Τηλ.: 0106844069 • 0944/317197

ΥΛΙΚΑ ISOMAT

Για την αναθέρμανση της οικονομικής δραστηριότητας

Στις αρχές Νοεμβρίου η υπουργός Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας & Ναυτιλίας, Λούκα Κατσέλη, απηύθυνε προς το ΤΕΕ έγγραφο, με το οποίο ζητούσε τις απόψεις του αναφορικά με την αναθέρμανση της οικονομίας της χώρας. Το ΤΕΕ ανταποκρίθηκε αμέσως, με το κείμενο που ακολουθεί, το οποίο υπέγραφε ο πρόεδρος Γιάννης Αλαβάνος.

«**Ε**ίναι γεγονός ότι οι αρνητικές εξελίξεις των τελευταίων ετών στα αναπτυξιακά δεδομένα της χώρας και στις συνθήκες διαβίωσης των πολιτών έχουν κορυφωθεί εξαιτίας της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης. Εν τούτοις, η βάση του προβλήματος εντοπίζεται στο μοντέλο ανάπτυξης της Ελλάδας, το οποίο, αν και έχει ιστορικές ρίζες, τα τελευταία χρόνια στηρίχθηκε, κυρίως, στο δανεισμό και την υπερχρέωση του κράτους και των νοικοκυριών, στις ευρωπαϊκές χρηματοδοτήσεις χωρίς σχέδιο και όραμα, στις ιδιωτικοποιήσεις δημόσιας περιουσίας και στην εμπορευματοποίηση του περιβάλλοντος.

»Ο ρυθμός αύξησης του ΑΕΠ έχει μηδενιστεί, η τάση πραγματικής σύγκλισης προς τις αναπτυγμένες οικονομίες της ΕΕ έχει διακοπεί, η κοινωνική συνοχή διαστέλλεται, η οικονομική ανταγωνιστικότητα υποχωρεί¹, η περιβαλλοντική κρίση του φυσικού και δομημένου χώρου διογκώνεται, οι όροι ζωής των κατοίκων των πόλεων και της υπαίθρου υποβαθμίζονται. Παρά τις προσπάθειες δεκαετιών, η περιφερειακή ανάπτυξη τα τελευταία χρόνια βρίσκεται πάλι πίσω², προς όφελος της αύξησης συγκέντρωσης πλούτου και δραστηριοτή-

των στην Αττική.

»Η χώρα υστερεί στις υποδομές, στην τεχνολογική της ετοιμότητα, στην καινοτομία και στην οργάνωση του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα³, ενώ αδυνατεί να αξιοποιήσει το βασικό ανταγωνιστικό πλεονέκτημα που διαθέτει, το επιστημονικό της δυναμικό. Στην Ελλάδα παρατηρείται η εξής διεθνής πρωτοτυπία, ιδιαίτερα τα τελευταία χρόνια: Ενώ είχε υψηλούς ρυθμούς ανάπτυξης, η ανεργία των νέων επιστημόνων αυξήθηκε ραγδαία⁴, με αποτέλεσμα να βρίσκονται σε μια ιδιαίτερα δυσμενή θέση σε σύγκριση με τα διεθνή δεδομένα⁵.

»Είναι κοινά αποδεκτό ότι για την ανάρρωση των παραπάνω εξελίξεων απαιτείται αλλαγή πορείας. Το ΤΕΕ υποστηρίζει τη μακροπρόθεσμη στρατηγική αντιστροφής του μοντέλου ανάπτυξης, από το μοντέλο του μεταπρατισμού και της κατανάλωσης προς ένα μοντέλο παραγωγικής ανάπτυξης και απασχόλησης. Θεωρούμε ότι η αναβάθμιση του ρόλου και των συνθηκών απασχόλησης των μηχανικών και των επιστημόνων, θα πρέπει να αποτελεί οριζόντια απαίτηση για όλες τις στρατηγικές και τα μέτρα.

»Το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας, θεσμοθετημένος τεχνικός σύμβουλος της ελληνικής πολιτείας και επιστημονικός φορέας των μηχανικών, εκπροσωπεί 102.000 εν ενεργεία μηχανικούς (τακτικά μέλη).

»Ως προς το είδος απασχόλησης⁴, 55% είναι ελεύθεροι επαγγελματίες, 22% έχουν εξαρτημένη σχέση εργασίας στον ιδιωτικό τομέα και οι υπόλοιποι 23% απασχολούνται στον δημόσιο τομέα.

»Η ελεύθερη απασχόληση των μηχανικών συνίσταται, κυρίως, σε ατομικές (αυτοαπασχολούμενοι) και πολύ μικρές επιχειρήσεις (κυρίως μελετητικές και κατασκευαστικές), ενώ υπάρχουν πολύ λίγες επιχειρήσεις με πάνω από 100 εργαζομένους.

»Η συνεισφορά των μηχανικών στα δημόσια έσοδα είναι άμεση και αντικειμενικά προσδιορισμένη, εφό-

ΤΟ ΤΕΕ ΑΠΑΝΤΑ ΣΤΗΝ ΥΠΟΥΡΓΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ, ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ & ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ

σον οι αμοιβές για τις μελέτες και τα έργα υπόκεινται σε προκαταβολή φόρου.

»Ειδικότερα για τον κλάδο των κατασκευών, ο οποίος περιλαμβάνει την ιδιωτική οικοδομική δραστηριότητα, τα δημόσια έργα και τα συγχρηματοδοτούμενα έργα, επισημαίνουμε ότι συμπεριλαμβάνεται στους 4 δυναμικότερα αναπτυσσόμενους κλάδους της ελληνικής οικονομίας, διασφαλίζοντας όλα τα προηγούμενα χρόνια υψηλούς ρυθμούς ανάπτυξης και συνεισφέροντας αποφασιστικά στην απασχόληση:

- Το ειδικό βάρος του κλάδου στην απασχόληση διαχρονικά ενισχύεται (από το 7,3% του συνόλου των απασχολούμενων το 1998 ανήλθε στο 8,7% το 2008).

- Ο συνολικός αριθμός των απασχολούμενων στις κατασκευές αυξήθηκε κατά 36,1%, από το 1999 (έναντι 13,9% στο σύνολο της οικονομίας).

- Στον κλάδο δημιουργήθηκε το 19% των νέων θέσεων εργασίας που δημιουργήθηκαν την τελευταία δεκαετία στο σύνολο της οικονομίας.

»Από τα στοιχεία αυτά καταδεικνύεται ότι, εφόσον συνεχίσει να πάσχει ο κλάδος που συνέβαλε κατ'έτος στο 20-25% του ΑΕΠ, είναι επόμενο να πάσχει ολόκληρη η οικονομία».

1. Υποχώρηση 35 θέσεων σε 6 χρόνια («World Economic Forum»).
2. «Inforegio, Regio Focus», no 1, 2.9.2009.
3. «Global Competitiveness Report 2009-10» («World Economic Forum»).
4. Έρευνα του ΤΕΕ για την απασχόληση των Ελλήνων μηχανικών (2009).
5. Ευρωπαϊκή έρευνα «Graduate Barometer 2009».

ΤΑ ΒΑΣΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ

Ο κλάδος των μηχανικών παρουσιάζει σήμερα τα ακόλουθα βασικά προβλήματα:

- **Ανεργία:** Η ανεργία έχει τετραπλασιαστεί σε σχέση με το 2003 και είναι ιδιαίτερα οξυμένη (ποσοστά άνω του μέσου όρου) στους νέους μηχανικούς, στις γυναίκες και στην περιφέρεια, παρά την αύξηση των ρυθμών ανάπτυξης της χώρας.

- **Υποαπασχόληση και ετεροαπασχόληση:** Το 19% των μηχανικών απασχολούνται σε δεύτερη εργασία για να αντεπεξέλθουν στις ανάγκες τους, ενώ το 7% είναι οιωνεί μισθωτοί (θεωρούνται ως ελεύθεροι επαγγελματίες με Δελτίο Παροχής Υπηρεσιών, ενώ επιτελούν εξαρτημένη εργασία στον ιδιωτικό τομέα).

- **Βιωσιμότητα ατομικών και μικρών τεχνικών και κατασκευαστικών επιχειρήσεων:** Δυσχέρειες και αδυναμία ανταπόκρισης στις τρέχουσες ανάγκες, μεγάλη αύξηση των ακάλυπτων και μεταχρονολογημένων επιταγών, μείωση δυνατότητας δανεισμού ατομικών και μικρών επιχειρήσεων, αύξηση των χρεών στους ασφαλιστικούς φορείς, την εφορία και τις τράπεζες.

Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι η παγκόσμια οικονομική κρίση έχει οξύνει τα προβλήματα της υποαπασχόλησης και της ανεργίας και των συνθηκών εργασίας των μηχανικών. Ωστόσο, στη χώρα μας, η κρίση στον κλάδο εμφανίστηκε τουλάχιστον εδώ και τέσσερα χρόνια, προερχόμενη από τις εγγενείς αδυναμίες της ελληνικής οικονομίας, τις αναπτυξιακές επιλογές που ήδη αναφέρθηκαν, αλλά και από τις οικονομικές πολιτικές:

- Σταδιακή μείωση του ΠΔΕ (κατά 33%, συνολικά, την πενταετία 2004-2008).

- Η επιλογή των ΣΔΙΤ, που ουσιαστικά έχουν μείνει στα χαρτιά, παγώνοντας, ωστόσο, την προώθηση των έργων που αποφασίστηκε

να ενταχθούν σ' αυτόν.

- Καθυστερήσεις της διάθεσης και απορρόφησης των αναπτυξιακών προγραμμάτων (ΚΠΣ, ΕΣΠΑ), εξαιτίας της ανεπαρκούς προετοιμασίας.

- Αναβολές και ματαιώσεις δρομολογημένων προγραμμάτων από τα υπουργεία (π.χ. Πρότυπα Καινοτόμα Αναπτυξιακά Σχέδια), καθυστερήσεις στην αδειοδότηση των επενδύσεων.

- Μείωση των χρηματοδοτήσεων προς την Τοπική Αυτοδιοίκηση.

- Δυσχέρειες στην εφαρμογή του νέου θεσμικού πλαισίου ανάθεσης μελετών και παροχής υπηρεσιών.

- Μείωση κατά 40% (κατά μέσο όρο) των εκπτώσεων που δίνονται στα δημόσια έργα, με την προσδοκία της επιβίωσης των εργοληπτικών επιχειρήσεων.

- Καθυστερήσεις στις πληρωμές από τους δημόσιους φορείς. Αδυναμία και αναποτελεσματικότητα του υφιστάμενου θεσμικού, νομικού και νομοθετικού πλαισίου να διασφαλίσει την τήρηση των υποχρεώσεων των συμβαλλόμενων μερών στις συμβάσεις μελετών και κατασκευής έργων (1 δισ. ευρώ οφειλές από περστωμένα έργα δεν έχουν καταβληθεί).

- Χαμηλός βαθμός διαφάνειας και αξιοκρατίας στη Δημόσια Διοίκηση.

- Αλλαγή του τρόπου φορολόγησης, βάσει του Ν. 3522/2006, που έπληξε τις Ατομικές Εργοληπτικές Επιχειρήσεις με βιβλία και στοιχεία Β' κατηγορίας.

- Μείωση των επενδύσεων στον ιδιωτικό τομέα, με πτώση κατά 15,6% στον αριθμό των οικοδομικών αδειών το 2008 (έναντι του 2007), που οφείλεται, εκτός της κρίσης, στην εφαρμογή του ΦΠΑ στην οικοδομή, στον μη ορθολογικό τρόπο αύξησης των αντικειμενικών αξιών των κτιρίων, αλλά και στην αδυναμία της κεντρικής Διοίκησης

να ελέγξει το κόστος της γης, με συνέπεια το αυξημένο κόστος του τελικού προϊόντος.

- Προβλήματα δυσλειουργίας του ΤΕΜΠΜΕ, το οποίο λειτούργησε περισσότερο υπέρ της ενίσχυσης των τραπεζών και όχι της πραγματικής οικονομίας, με αποτέλεσμα οι επιχειρήσεις του κλάδου να είναι σήμερα υπερχρεωμένες λόγω των ανεξόφλητων λογαριασμών από το ελληνικό Δημόσιο.

- Αποκλεισμός του κλάδου των μηχανικών από τις μέχρι σήμερα δυνατότητες επιδοτήσεων από το ΕΣΠΑ (π.χ. Ενίσχυση ΜΜΕ) και άλλα χρηματοδοτικά εργαλεία. Εξαιρέση αποτελεί το Πρόγραμμα Ενίσχυσης Ελεύθερων Επαγγελματιών, του οποίου, όμως, οι προϋποθέσεις εξαιρούν το δυναμικότερο κομμάτι του κλάδου, τους νέους μηχανικούς.

Επιπλέον, η έλλειψη καταρτισμένου τεχνικού προσωπικού, η μη τήρηση προδιαγραφών, η παντελής απουσία ποιοτικού ελέγχου της κατασκευής, ο αθέμιτος ανταγωνισμός, είναι δεδομένα που ωθούν σε μειωμένη απαίτηση για ποιότητα στον μεταποιητικό κλάδο, σε έντονη πίεση για μη πιστοποιημένα προϊόντα, στη μη υποστήριξη δημιουργίας και ένταξης νέων υλικών, που στον κύκλο ζωής τους έχουν φιλικότερη περιβαλλοντική συμπεριφορά. Συνέπεια αυτών είναι η μείωση της ανταγωνιστικότητας των ελληνικών επιχειρήσεων, αλλά και η υστέρηση στην έρευνα και στην καινοτομία.

Όλα τα παραπάνω στοιχεία διαμορφώνουν μία κατάσταση με πολλαπλές αρνητικές επιπτώσεις σε όλο το φάσμα της παραγωγής των δημόσιων και ιδιωτικών έργων, δηλαδή στις μελέτες και στις κατασκευές, αλλά και στην παραγωγή πρώτων υλών, που προορίζονται για τον κατασκευαστικό τομέα, καθώς και στον δευτερογενή τομέα, δηλαδή στη βιομηχανία και στη βιοτεχνία των δομικών υλικών.

ΟΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Με βάση τα παραπάνω δεδομένα, το πλαίσιο των προτάσεων του ΤΕΕ, έχει τους εξής βασικούς άξονες:

- Στρατηγική ολοκληρωμένης προσέγγισης, με κλαδικά και περιφερειακά αναπτυξιακά προγράμματα σε βασικούς τομείς της ελληνικής οικονομίας (τομείς προτεραιότητας), στους οποίους η χώρα έχει ή μπορεί να δημιουργήσει ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα (π.χ. Κατασκευές, Τουρισμός, Ναυτιλία, Τρόφιμα - Ποτά, Πληροφορική, Περιβαλλοντική Τεχνολογία κλπ.).
 - Ποιοτική και ποσοτική ανθεώρηση του ΕΣΠΑ 2007-13, του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων και της Έρευνας και Τεχνολογίας, με προσανατολισμό τη βιώσιμη («πράσινη») ανάπτυξη, προσαρμοσμένη στις πραγματικές ανάγκες, στις αναπτυξιακές δυνατότητες της χώρας και στην αύξηση της απασχόλησης.
 - Στήριξη της Ολοκληρωμένης Αναπτυξιακής Πολιτικής, με αλλαγή του προτύπου απασχόλησης και προσαρμογή του στα διεθνή δεδομένα της «έντασης της γνώσης».
- Ειδικότερα προτείνουμε:

Αναπτυξιακά μέτρα και παρεμβάσεις

• Αύξηση του ΠΔΕ, με προτεραιότητα σε: Αποπληρωμή οφειλών - Έργα τεχνικών υποδομών - Κρατικές ενισχύσεις σε ΜΜΕ - ελεύθερους επαγγελματίες (που συνιστούν τον «κορμό» της ελληνικής οικονομίας).

• Αναδιάρθρωση του ΠΔΕ, με αφαίρεση έργων που βαλτώνουν ή είναι αντιπαραγωγικά, με αύξηση των προβλέψεων για μικρά και μεσαία περιφερειακά έργα της Α' και Β' Βαθμίδας της Αυτοδιοίκησης. Πρέπει να δοθεί έμφαση: **(α)** σε έργα κοινωφελούς χαρακτήρα (νοσοκομεία, σχολεία κλπ.) και σε υποδομές για την οικιστική θωράκιση, όπως έργα αποχέτευσης, ύδρευσης, δικτύων φυσικού αερίου κλπ., **(β)** σε μεταφορικές υποδομές, όπως αναβάθμιση λιμένων, αεροδρομίων, οδικών αξόνων και σιδηροδρομικού δικτύου, **(γ)** σε έργα ολοκλήρωσης βιομηχανικών, βιοτεχνικών και τεχνολογικών πάρκων κλπ. και **(δ)** σε

έργα αστικών αναπλάσεων και δημιουργίας ελεύθερων - κοινόχρηστων χώρων πρασίνου και πάρκων.

• Εξασφάλιση της απρόσκοπτης πορείας των δημόσιων έργων, που έχουν ήδη ξεκινήσει, και επίσπευση της προκήρυξης των έργων του ΕΣΠΑ. Προτεραιότητα πρέπει να δοθεί σε έργα που προλαμβάνουν και προστατεύουν τους πολίτες από τις φυσικές καταστροφές (αντιπλημμυρικά, δασοπροστασίες) και σε αυτά που απευθύνονται σε ευαίσθητες κοινωνικές ομάδες (αγρότες, σεισμοπαθείς, πυρόπληκτους και πλημμυροπαθείς).

• Αξιοποίηση της απόφασης της ΕΕ για απορρόφηση του 100% των πόρων αυτή την περίοδο, με μεταφορά στο μέλλον (2012-2013) της καταβολής της αντίστοιχης εθνικής συμμετοχής. Με τον τρόπο αυτό θα εξοικονομηθούν πόροι για ενίσχυση προγραμμάτων όπως ο «Θησέας», αλλά και για τις μελέτες έργων που θα ενταχθούν στο ΕΣΠΑ.

• Χρηματοδότηση της σύνταξης των «Φακέλων Έργων», στο αρχικό τους στάδιο.

• Στήριξη προγραμμάτων αντισεισμικής επάρκειας, επισκευών, ανακαίνισης, μείωσης της ενεργειακής κατανάλωσης για δημόσια κτίρια.

• Θέσπιση φορολογικών κινήτρων ή οικονομική ενίσχυση για υποδομές και κατασκευές σύμφωνες με το πρότυπο της «πράσινης ανάπτυξης», όπως κατασκευή βιοκλιματικών κτιρίων, επεμβάσεις βελτίωσης ενεργειακής απόδοσης, εγκατάσταση φωτοβολταϊκών κλπ.

• Προώθηση του προγράμματος «Εξοικονομώ» για τους ΟΤΑ, καθώς και του προγράμματος «Εξοικονομώ κατ' οίκον» με παράλληλες φοροαπαλλαγές για όσους προχωρούν σε επεμβάσεις σχετικές με το πρόγραμμα, χωρίς να έχουν ενταχθεί σε αυτό. Προώθηση και άλλων παρόμοιων προγραμμάτων, π.χ., το πρόγραμμα «Αλλάζω την πόλη», με απλοποίηση στη διαδικασία εφαρμογής τους.

• Προώθηση μέτρων στήριξης της οικοδομής και όχι επιβολή άλλων επιβαρυντικών φορολογικών ή πολεοδομικών μέτρων.

• Ολοκλήρωση, το συντομότερο, του πολεοδομικού και χωροταξικού σχεδιασμού, του Κτηματολογίου, του Δασολογίου, των Ρυθμιστικών Σχεδίων των μεγάλων ελληνικών πόλεων. ►

- Λελογισμένες προσλήψεις στο Δημόσιο για άμεση κάλυψη κενών σε υποστελεχωμένες υπηρεσίες (π.χ. πολεοδομικά γραφεία, περιφερειακές επιβλέπουσες υπηρεσίες).

Βιομηχανία

- Διεύρυνση του εκσυγχρονιστικού πυρήνα της σημερινής βιομηχανίας και ανάδειξη νέων οικονομικών δραστηριοτήτων και κλάδων που αξιοποιούν τη γνώση και το καταρτισμένο ανθρώπινο δυναμικό, σε τομείς που εξυπηρετούν άλλες οικονομικές δραστηριότητες, π.χ. τουρισμός, πρωτογενής παραγωγή κλπ.

- Εντατικότερη και αποτελεσματικότερη αξιοποίηση της γνώσης και της καινοτομίας, προκειμένου η ελληνική παραγωγή να απεγκλωβιστεί από τη διπλή ανταγωνιστική πίεση που δέχεται: από «φθηνούς παραγωγούς» που δραστηριοποιούνται σε χώρες φθηνού κόστους εργασίας και από ποιοτικά υπέρτερους παραγωγούς.

- Υποστήριξη των μικρών επιχειρήσεων και των παραδοσιακών κλάδων.

- Αξιοποίηση της εγχώριας βιομηχανίας, συμπεριλαμβανομένης της ναυπηγοεπισκευαστικής⁶, με ανάθεση εθνικών προγραμμάτων προμήθειας (όπως κάνουν οι άλλες χώρες της ΕΕ), με διαφοροποίηση των δραστηριοτήτων τους σε τομείς ευρωπαϊκής προτεραιότητας, π.χ.,

ανεμογεννήτριες, τροχαίο υλικό κλπ.

- Ενίσχυση των αμυντικών βιομηχανιών της χώρας και άμεση ενεργοποίηση των εκκρεμούντων Αντισταθμιστικών Ωφελημάτων της Αμυντικής Βιομηχανίας πριν από την επερχόμενη ενσωμάτωση της Κοινοτικής Οδηγίας 2009/81/ΕΚ.

- Απόδοση αυξημένης βαρύτητας στα ζητήματα προστασίας του περιβάλλοντος και της υγείας των ανθρώπων από τις βιομηχανικές δραστηριότητες, με τη διεξαγωγή τακτικών συστημικών ελέγχων για την εφαρμογή των σχετικών κανονισμών και οδηγιών.

- Εφαρμογή προτύπων και προδιαγραφών σε όλα τα στάδια των παραγωγικών δραστηριοτήτων.

Τεχνολογική ετοιμότητα και καινοτομία – Πληροφορική

- Τήρηση των προτύπων, των προδιαγραφών και των «κανόνων της τέχνης και της επιστήμης» σε όλους τους τομείς παραγωγικής δραστηριότητας και υπηρεσιών.

- Στελέχωση των δημόσιων ελεγκτικών υπηρεσιών και εξασφάλιση της τήρησης των κανόνων από τους ιδιωτικούς ελεγκτικούς φορείς.

- Κίνητρα για τη στελέχωση των επιχειρήσεων με επιστημονικό προσωπικό.

- Η αναγνωρισμένη επάρκεια του επιστημονικού προσωπικού στον το-

μέα της Πληροφορικής αποτελεί κύριο ανταγωνιστικό μας πλεονέκτημα και θα πρέπει να αξιοποιηθεί σε όλους τους τομείς. Απαιτείται ολοκληρωμένο σχέδιο που θα καθορίσει τις προτεραιότητες της χώρας (συμπεριλαμβανομένων των πόρων μέσω του ΕΣΠΑ), με βάση τις πραγματικές ανάγκες και τις δυνατότητες της χώρας. Το θεσμικό πλαίσιο των έργων πληροφορικής αποτελεί εθνική υπόθεση και πρέπει να καθοριστεί άμεσα⁷.

Πρόσβαση στη χρηματοδότηση, στην προστασία της εργασίας και του εισοδήματος

- Διασφάλιση της απρόσκοπτης πρόσβασης των επιχειρήσεων του κατασκευαστικού κλάδου στη χρηματοδότηση, ειδικά εκείνων οι οποίες έχουν μεγάλα συμβόλαια με το Δημόσιο.

- Ένταξη του συνόλου του κλάδου των μηχανικών σε όλα τα χρηματοδοτικά προγράμματα του ΕΣΠΑ και τα άλλα χρηματοδοτικά εργαλεία, με επέκταση στην πενταετία των κριτηρίων βιωσιμότητας και με βασικό κριτήριο επιλεξιμότητας για τις επιχειρήσεις τη δημιουργία μόνιμων θέσεων απασχόλησης μηχανικών και επιστημόνων.

- Παράταση του προγράμματος για την ενίσχυση επιστημόνων - ελεύθερων επαγγελματιών από το ΕΣΠΑ μέχρι και το τέλος του 2012, καθώς και αύξηση του ορίου επιχορήγησης για τους μηχανικούς.

- Ουσιαστική ενεργοποίηση των προγραμμάτων του ΤΕΜΠΜΕ για τον τεχνικό κόσμο:

- α. Ως θετικό λογιστικό αποτέλεσμα να θεωρείται το καθαρό δηλούμενο φορολογητέο ποσό κερδών του μηχανικού, χωρίς άλλες προϋποθέσεις, λόγω του τεκμαρτού προσδιορισμού κερδών που ισχύει.

- β. Να λαμβάνεται υπόψη η γενικότερη δραστηριότητα, όπως η συμμετοχή σε κοινοπραξίες, εταιρείες κλπ. και σε μεγαλύτερο βάθος χρόνου.

- γ. Να θεσπιστούν κριτήρια βιωσιμότητας και όχι μόνο το κριτήριο της κερδοφορίας.

δ. Να αυξηθεί το ποσό των ενισχύσεων, επειδή οι αιτήσεις είναι πολλαπλάσιες από αυτές που αρχικά προβλέφθηκαν.

- Θεσμοθέτηση μηχανισμών για την άμεση εξόφληση των οφειλών του Δημοσίου, των ΟΤΑ και των οργανισμών του ευρύτερου δημόσιου τομέα προς τους μελετητές και κατασκευαστές.

- Ενίσχυση και στήριξη της απασχόλησης, με επιδότηση θέσεων εργασίας σε γραφεία μελετών, κατασκευαστικές εταιρείες και ΟΤΑ.

- Ένταξη στα προγράμματα ανενεργίας του ΟΑΕΔ των άνεργων μηχανικών.

- Έλεγχος της αγοράς εργασίας ώστε να καταργηθούν οι συμβάσεις έργου που υποκρύπτουν εξαρτημένη εργασία.

Φορολογία Μηχανικών και Τεχνικών Επιχειρήσεων

- Επαναφορά προηγούμενου τρόπου φορολόγησης (τεκμαρτός) των εργοληπτικών επιχειρήσεων.

- Διατήρηση του τεκμαρτού τρόπου φορολόγησης των μηχανικών ελεύθερων επαγγελματιών.

ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ

Για την υλοποίηση των παραπάνω παρεμβάσεων και μέτρων, θεωρούμε ότι πρέπει να τηρούνται οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

- Οι τράπεζες να δεσμευτούν ότι θα ενισχύσουν τη ρευστότητα της αγοράς, με στήριξη των επιχειρήσεων και όχι των αποθεματικών τους.

- Το υψηλό δημόσιο χρέος επιβάλει την αξιολόγηση των επενδύσεων προκειμένου αυτές να παράγουν θετικά κοινωνικά ή οικονομικά αποτελέσματα, που θα αντισταθμίζουν το υψηλότερο κόστος δανεισμού.

- Η ανάγκη επίτευξης των διαδικασιών δεν πρέπει να οδηγήσει σε μείωση ή αδρανοποίηση της περιβαλλοντικής προστασίας.

- Τα φορολογικά ή άλλα κίνητρα, πρέπει να είναι αυστηρά στοχευμένα και χρονικά οριοθετημένα.

6. Την Τρίτη 10.11.2009 το ΤΕΕ διοργάνωσε στρογγυλό τραπέζι για τις δυνατότητες και προοπτικές της ναυπηγικής βιομηχανίας της χώρας. Οι προτάσεις που διαμορφώθηκαν για τα μέτρα στήριξης και ενίσχυσης του κλάδου είναι συνοπτικά οι εξής:

- Τα ναυπηγεία σε όλη την Ευρώπη και φυσικά και στην Ελλάδα ανταγωνίζονται σημαντικά προβλήματα βιωσιμότητας. Διαθέτουν, όμως, επιστημονικό, εργατοτεχνικό και έμπειρο ανθρώπινο δυναμικό, ώστε να μπορούν και πρέπει να αποτελούν κυψέλη τεχνολογίας.

- Πολλές μελέτες σε όλο τον κόσμο δείχνουν ότι για να επιβιώσουν τα ναυπηγεία πρέπει να στραφούν σε «πράσινες» κατασκευές.

- Υπάρχει η δυνατότητα παράλληλης ανάπτυξης και εναλλακτικών μορφών τεχνολογιών, στα ναυπηγεία, στηρίζοντας μια ανάπτυξη με περιβαλλοντικά χαρακτηριστικά, την υλοποίηση στις μεταφορές του «θαλάσσιου ισοδύναμου», τους στόχους για τις ΑΠΕ κλπ. και δίνοντας έτσι νέα αναπτυξιακή δυναμική στη χώρα.

- Υπάρχει η δυνατότητα να διασφαλιστεί η κατασκευή οικολογικών συστημάτων (π.χ. συστήματα παραγωγής νερού ή ηλεκτρικής ενέργειας) στην Ελλάδα, με σημαντικά οικονομικά αποτελέσματα (δουλείς στα ναυπηγεία και σε άλλους κλάδους, αντιμετώπιση ανεργίας, ασφαλιστικές εισφορές, μείωση ανάγκης επιδομάτων ανεργίας κλπ.) και αυτό μπορεί να επιτευχθεί μέσα από τους τομείς χρηματοδότησης του ΕΣΠΑ.

7. Στο ΤΕΕ έχει πρόσφατα ιδρυθεί Τμήμα Πληροφορικής και Επικοινωνιών (e-TEE), το οποίο σήμερα αριθμεί, περίπου, 15.000 μέλη (μηχανικοί και επιστήμονες ΤΠΕ).

Αναγκαία η αναθεώρησή του

ΕΓΓΡΑΦΟ ΤΟΥ ΤΕΕ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΥΠΟΥΡΓΟΥΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ,
ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ

Όπως επισημαίνει ο **Γιάννης Αλαβάνος**, στο έγγραφο προς τους υπουργούς, με το οποίο υπέβαλε τις θέσεις του ΤΕΕ για το ΕΣΠΑ και τα ΕΠ 2007-2013, αυτές είναι προϊόν συνεχούς, από το 2005, παρακολούθησης και προσπάθειας ενεργού συμμετοχής στις διαδικασίες κατάρτισης και πορείας υλοποίησης του ΕΣΠΑ. Στο πλαίσιο αυτό, πραγματοποιήθηκαν, εκτός άλλων, συνέδριο με προσυνεδριακά διήμερα σε πέντε περιφέρειες της χώρας, σειρά θεματικών παρεμβάσεων που υποβλήθηκαν στους προηγούμενους υπουργούς, κατάθεση απόψεων σε επιτροπές παρακολούθησης και συναφείς εκδηλώσεις, παρουσίαση θέσεων για τα Συστήματα Διαχείρισης και Ελέγχου στην Επιτροπή Οικονομικών και Κοινωνικών Υποθέσεων της Βουλής, κ.ά. «Δεδομένης της μεγάλης σημασίας του ΕΣΠΑ για την αναπτυξιακή πορεία της χώρας» επισημαίνει ο πρόεδρος του ΤΕΕ «έχει συσταθεί και λειτουργεί στο ΤΕΕ από τα τέλη του 2005 Ειδική Ομάδα Δράσης, στελεχωμένη από μέλη μας με μεγάλη εμπειρία και εξειδίκευση στο σχεδιασμό και τη διαχείριση των προηγούμενων τριών Κοινοτικών Πλαισίων Στήριξης 1989-93, 1994-99 και 2000-06, των επιχειρησιακών τους προγραμμάτων, καθώς και έργων και δράσεων που εντάχθηκαν σε αυτά. Η ομάδα αυτή παρακολουθεί στενά τα θέματα ΕΣΠΑ, επεξεργαζόμενη διατιθέμενα στοιχεία και επιδιώκοντας επαφή με τις υπηρεσίες σας και τις υπηρεσίες διαχείρισης των επιμέρους προγραμμάτων και είναι στη διάθεσή σας για οποιαδήποτε βοήθεια».

Η αξιοποίηση των πόρων του ΕΣΠΑ, αποτελεί νευραλγικό παράγοντα εξόδου από την κρίση και δημιουργίας των προϋποθέσεων μετάβασης σε ένα πιο βιώσιμο πρότυπο ανάπτυξης.

Η αντιστροφή των εξελίξεων δεν μπορεί πλέον να επιτευχθεί στον επιθυμητό βαθμό, στα χρονικά περιθώρια του ΕΣΠΑ (μέχρι το 2013 και στο μέτρο που αυτό μπορεί να συμβάλει) και απαιτείται πιο μακροχρόνιος προγραμματισμός, που, όμως, προσκρούει στην αναμενόμενη μείωση των διατιθέμενων διαρθρωτικών πόρων από την ΕΕ.

Σχεδόν 3 χρόνια μετά την έναρξη του ΕΣΠΑ, η πρόοδος της εφαρμογής του είναι πολύ χαμηλή, η δε διοχέτευση των εγκεκριμένων κοινοτικών πόρων στην πραγματική οικονομία είναι ελάχιστη, σε περίοδο μάλιστα αυξημένων αναγκών λόγω της οικονομικής κρίσης. Οι εξελίξεις αυτές δεν είναι βέβαια άσχετες με τη συρρίκνωση του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων, ούτε με την πτώση της διεθνούς ανταγωνιστικότητας της χώρας.

Σήμερα, παράλληλα με την ανάγκη επιτάχυνσης της υλοποίησης των προγραμμάτων, είναι απαραίτητη η αναθεώρηση του ΕΣΠΑ με βάση τις κοινωνικοοικονομικές εξελίξεις και τις σημερινές προτεραιότητες.

Με βάση τα παραπάνω δεδομένα, οι θέσεις του ΤΕΕ, ως συμβούλου της πολιτείας και επιστημονικού φορέα των Ελλήνων μηχανικών, επικεντρώνονται στα παρακάτω σημεία:

1. Ποιοτική και ποσοτική αναθεώρηση του ΕΣΠΑ 2007-13 και των επιχειρησιακών προγραμμάτων του με προσανατολισμό τη βιώσιμη («πράσινη») ανάπτυξη, αντίληψη που πρέπει να διατρέχει «οριζόντια» τα προγράμματα. Έμφαση να δοθεί:

- Στην αναπτυξιακή, κοινωνική και περιβαλλοντική διάσταση των προγραμμάτων.
- Σε ολοκληρωμένες πολιτικές (και όχι ευκαιριακές που εστιάζουν στην κατανάλωση)

για την ψηφιακή σύγκλιση και την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των ελληνικών επιχειρήσεων (ΜΜΕ στην πλειονότητά τους).

- Σε προγράμματα έντασης γνώσης, με αξιοποίηση του επιστημονικού και τεχνικού δυναμικού της χώρας και ευρύτερη στήριξη της απασχόλησης.

2. Αύξηση ΠΔΕ, με προτεραιότητα σε:

- Αποπληρωμή οφειλών.
- Έργα τεχνικών υποδομών.
- Κρατικές ενισχύσεις σε ΜΜΕ – Ελεύθερους επαγγελματίες (που συνιστούν τον «κορμό» της ελληνικής οικονομίας).
- Στήριξη της απασχόλησης μέσω και της έντασης γνώσης.

3. Αναθεώρηση - τροποποίηση του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου (ΣΔΕ) σε μεσοπρόθεσμη οπτική, που θα θεμελιωθεί στις εξής αρχές:

- Συγκώνευση λειτουργιών της Δημόσιας Διοίκησης που αλληλοεπικαλύπτονται.
- Ολιγομελή και ευέλικτα διαχειριστικά σχήματα.
- Ουσιαστική διαβούλευση με κοινωνικοοικονομικούς εταίρους.
- Στόχευση στην αποτελεσματικότητα και παραγωγικότητα της διοίκησης σε μόνιμη βάση.

Σημ.: Εκτεταμένες τροποποιήσεις νόμων και συστημάτων στην παρούσα φάση εμπεριέχουν σοβαρούς κινδύνους κατάρρευσης του συνολικού συστήματος, με ενδεχόμενες καταστροφικές συνέπειες στην πρόοδο των προγραμμάτων. Άμεσα, χρειάζεται βούληση για λογική συρρίκνωση των κατ' εξαίρεση και άνευ λόγου γραφειοκρατικών διαδικασιών διαχείρισης, πλήρης ηλεκτρονική καταγραφή και παρακολούθηση των διαδικασιών (διαφάνεια), καταγραφή προόδου και εκτιμώμενων εξελίξεων ανά πρόγραμμα και στη συνέχεια εκπόνηση crash program ανά επιλεγμένο θεματικό πεδίο, ώστε να επιταχυνθεί η υλοποίηση των στόχων το δυνατόν συντομότερα.

Σημείο προς σημείο οι θέσεις του ΤΕΕ

Ι. Ποιοτική και ποσοτική αναθεώρηση του ΕΣΠΑ και των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων (ΕΠ), με προσανατολισμό τη βιώσιμη («πράσινη») ανάπτυξη, με έμφαση στην περιβαλλοντική και κοινωνική διάσταση των προγραμμάτων, τη στήριξη της απασχόλησης και της ένταξης της γνώσης, παράλληλα με ολοκληρωμένες πολιτικές για την ψηφιακή σύγκλιση και την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των ελληνικών επιχειρήσεων (μικρομεσαίες στην πλειονότητά τους). Ειδικότερα:

α) Αναπροσανατολισμός - Τόνωση της οικονομικής μας βάσης

Η αναθεώρηση και ο αναπροσανατολισμός της οικονομίας θα πρέπει να προσανατολιστεί, κατά προτεραιότητα, σε κλάδους στους οποίους η χώρα διαθέτει ή μπορεί να αναπτύξει ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα (π.χ. κατασκευές, τουρισμός, πολιτισμός, τρόφιμα -ποτά, κλπ.) και να στηρίζεται σε παράλληλες στοχευμένες δράσεις έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης (π.χ. ελληνική πλατφόρμα έρευνας και τεχνολογίας για την αειφόρο κατασκευή και την προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς).

Παράλληλα, πρέπει να επιδιωχθεί αλλαγή του αναπτυξιακού προτύπου και αξιοποίηση των ευκαιριών της πράσινης οικονομίας για παραγωγή ποιοτικών και ανταγωνιστικών προϊόντων και υπηρεσιών με:

- Ολοκληρωμένη στρατηγική και επιχειρησιακό προγραμματισμό για την ενεργειακή ασφάλεια και τροφοδοσία, την ανάδειξη της εξοικονόμησης ενέργειας κατά προτεραιότητα, την αναπροσαρμογή του ενεργειακού μας μείγματος, με έμφαση στην προώθηση και ανάπτυξη των ΑΠΕ (και με στόχευση στην ανάπτυξη ελληνικής προστιθεμένης αξίας τεχνολογίας - κατασκευής, για παράδειγμα, σε φωτοβολταϊκά), την ενεργειακή ταυτότητα/απόδοση των κτιρίων.

- Προγράμματα ενίσχυσης των μικρομεσαίων επιχειρήσεων που θα ανακλούν ολοκληρωμένη αναπτυξιακή στρατηγική (και όχι δράσεις που εξυπηρετούν μόνο την κατανάλωση), και στοχευμένες δράσεις έρευνας - τεχνολογίας συνδεδεμένες με την επιχειρηματικότητα (π.χ. ανάπτυξη και χρήση ελληνικής τεχνολογίας σε φωτοβολταϊκά).

- Στήριξη της επιχειρηματικότητας και της καινοτομίας στον πρωτογενή και δευτερογενή το-

μέα, στον εναλλακτικό τουρισμό και στους υπόλοιπους τομείς σύγχρονων υπηρεσιών.

- Επανεξέταση, αναπροσαρμογή και ταυτοποίηση των συμβατικών παραγωγικών δραστηριοτήτων, υπηρεσιών, επαγγελμάτων, με βάση τους νέους όρους του «κύκλου ζωής» και του «οικολογικού αποτυπώματος» κάθε προϊόντος, κάθε υπηρεσίας. Προσαρμογή των συμβατικών επαγγελμάτων στις ανάγκες της βιώσιμης ανάπτυξης και ανάδειξη των νέων αναγκών και ευκαιριών.

β) Περιβαλλοντική διάσταση

Η περιβαλλοντική διάσταση οφείλει να υπεισέρχεται οριζόντια σε όλες τις δραστηριότητες, σε όλα τα προγράμματα, σύμφωνα, όμως, με έναν κεντρικό σχεδιασμό και συντονισμό, που ως τελικό στόχο θα έχουν το νέο αναπτυξιακό μοντέλο που αναφέρεται στην προηγούμενη ενότητα (α). Αφορά:

- Ολοκλήρωση και εκσυγχρονισμό συστημάτων διαχείρισης αποβλήτων, διαχείριση/εξοικονόμηση νερού, ανακύκλωση υλικών.

- Ολοκλήρωση και θεσμοθέτηση χωρικών ρυθμίσεων: σύνταξη κτηματολογίου/δασολογίου - δασικών χαρτών, προστατευόμενες περιοχές (φυσικού περιβάλλοντος, αρχαιολογικές), βελτιώσεις - τροποποιήσεις γενικού και ειδικών χωροταξικών πλαισίων (βλ., π.χ., τουρισμού), προσαρμογές των περιφερειακών πλαισίων χωροταξικού σχεδιασμού, κάλυψη με χωροταξικές και πολεοδομικές ρυθμίσεις όλων των δήμων της χώρας (γενικά πολεοδομικά σχέδια, σχέδια χωρικής και οικιστικής οργάνωσης ανοικτής πόλης, πολεοδομικές μελέτες), κ.ά.

- Πρόληψη/καταστολή φυσικών καταστροφών, ολοκληρωμένη στρατηγική και σχεδιασμός στους τομείς ανάπτυξης ΑΠΕ και εξοικονόμησης ενέργειας.

Ο αναπτυξιακός περιβαλλοντικός σχεδιασμός πρέπει να προτάσσει τη λογική της πρόληψης έναντι της λογικής της αποκατάστασης, αν και πρέπει να επιταχυνθεί η αποκατάσταση των περιβαλλοντικών προβλημάτων του παρελθόντος.

γ) Κοινωνική διάσταση

Έμφαση να δοθεί σε:

- Βελτιώσεις/εκσυγχρονισμό τεχνικών υποδομών καθημερινότητας (π.χ. ενδοαστικές μεταφορές, κυκλοφοριακό, αστικές αναπλάσεις κ.ά.).
- Δίκτυα μεταφορών (οδικές, σιδηροδρομικές, λιμενικές, αεροπορικές).

- Δομές εξυπηρέτησης πολιτών (Παιδεία, Υγεία, Πρόνοια, προστασία πολίτη).

- Ιδιαίτερη μέριμνα για ορεινές, νησιωτικές και απομακρυσμένες αγροτικές περιοχές.

δ) Ένταση γνώσης - Αξιοποίηση επιστημονικού και τεχνικού δυναμικού της χώρας

Βασικός παράγοντας της κοινωνικής διάστασης είναι η αύξηση της απασχόλησης. Η πανθολογούμενη ανάγκη για αλλαγή του προτύπου ανάπτυξης της χώρας, με αύξηση της προστιθέμενης αξίας και της ποιότητας των προϊόντων και των υπηρεσιών και βελτίωση της ανταγωνιστικότητας, δεν μπορεί παρά να βασίζεται στο υψηλό επίπεδο διαθέσιμο επιστημονικό δυναμικό. Η αύξηση της απασχόλησης και η βελτίωση του ρόλου των επιστημόνων μπορεί να δράσει ως καταλύτης για τη δημιουργία μόνιμων θέσεων εργασίας κάθε εκπαιδευτικού επιπέδου.

Η αναβάθμιση του ρόλου και των συνθηκών απασχόλησης των επιστημόνων (με αιχμή τούς μηχανικούς), αποτελεί τον καταλύτη για την πανθολογούμενη αλλαγή που απαιτείται στο μοντέλο ανάπτυξης της χώρας. Δηλαδή, από το μοντέλο του μεταπρατισμού και της κατανάλωσης προς το μοντέλο της παραγωγικής ανάπτυξης και απασχόλησης.

Το κριτήριο απασχόλησης και αναβάθμισης του ρόλου των επιστημόνων πρέπει να αποτελεί οριζόντια απαίτηση για όλες τις στρατηγικές και τα μέτρα ανάπτυξης της χώρας. Η ανταποδοτικότητα και η βελτιστοποίηση των υπηρεσιών εξαρτάται από την εξασφάλιση σταθερότητας στην απασχόληση.

ε) Περιφερειακή ανάπτυξη στη βάση εξεικευμένου ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος

Τα παραπάνω (α), (β), (γ), (δ) που συνιστούν, κατά βάση, άζονες τομεακών πολιτικών, μπορούν να συνδυαστούν συνθετικά σε επίπεδο περιφέρειας - χωρικής ενότητας, όπως στο παράδειγμα τουριστικής ανάπτυξης περιοχής που ακολουθεί:

Η ολοκληρωμένη τουριστική ανάπτυξη προϋποθέτει οργανωμένες παρεμβάσεις, οι οποίες αναδεικνύουν την περιοχή, διασφαλίζοντας παράλληλα τον φυσικό και ανθρωπογενή πλούτο της. Ενδεικτικές δράσεις οι οποίες θα πρέπει να σχεδιαστούν/χρηματοδοτηθούν:

- Χωροταξικές και πολεοδομικές ρυθμίσεις (μελέτες και εφαρμογή τους).

- Αναβάθμιση κτιρίων, αλλά και εγκαταστάσεων κτιρίων (ανάδειξη ιστορικών κτιρίων, μορφολογικές προσαρμογές όψεων, μονώσεις, εγκαταστάσεις εξυπηρέτησης, χρήση τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών, εξοικονόμησης ενέργειας και νερού).

- Έργα συλλογής και εξοικονόμησης νερού.

- Σύγχρονα συστήματα διαχείρισης αποβλήτων, ανακύκλωση.

- Έργα προστασίας - ανάδειξης δασικού πλούτου, παραλίων κλπ.

- Αναβάθμιση πρόσβασης (δρόμοι, λιμενικά έργα, αεροδρόμια, ελικοδρόμια, περιηγητικές διαδρομές, κλπ.).

- Τυποποίηση, πιστοποίηση, προώθηση παραδοσιακών προϊόντων.
- Εκπαίδευση - κατάρτιση προσωπικού που θα απασχοληθεί σε όλους τους κλάδους του τουριστικού τομέα.
- Κίνητρα για ίδρυση/εκσυγχρονισμό τουριστικών επιχειρήσεων (διαμονή, εστίαση, αναψυχή).

Οι παραπάνω επενδύσεις, σε συνδυασμό με τη στοχευμένη ενεργοποίηση πολλαπλών άλλων επιστημονικών τομέων (τουριστικό management, πολιτιστικό management, εκπαιδευτικοί - σχολεία, με στόχο την επιμόρφωση του πληθυσμού σε ιστορικά και πολιτιστικά στοιχεία και αναβάθμιση τουριστικής συνείδησης κλπ.) μπορούν να προσελκύσουν τουρίστες υψηλού επιπέδου και να αναβαθμίσουν τον τουριστικό προορισμό.

Για να επιτευχθούν τα ανωτέρω, κατά την αναθεώρηση του ΕΣΠΑ και των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων (ΕΠ) απαιτούνται:

- Ποιοτική και ποσοτική αναθεώρηση στόχων του ΕΣΠΑ (στρατηγικό επίπεδο) όσο και των ΕΠ (επιχειρησιακό επίπεδο - υλοποίηση).
- Εξειδίκευση των αξόνων προτεραιότητας των ΕΠ, με βάση μια ενιαία μεθοδολογία, π.χ., μέσω θεματικής swot ανάλυσης, προκειμένου να προσδιοριστούν επιμέρους στόχοι και αντίστοιχες κατηγορίες έργων και δράσεων, θεματικές και χωρικές συνενργίες, πόροι και μέσα εφαρμογής, αναμενόμενα αποτελέσματα, κατηγορίες δικαιούχων κλπ., που θα τεθούν υπόψη των κοινωνικών εταίρων και των ενδιαφερόμενων φορέων. Επανεξέταση της χρήσης συμπληρώματος προγραμματισμού όπως είχε εφαρμοστεί στο Γ' ΚΠΣ.
- Επανεξιολόγηση δεσμεύσεων των περισσότερων πόρων του ΕΣΠΑ, με αναπροσανατολισμό τους προς έργα που υποστηρίζουν στρατηγικές προτεραιότητες ανάπτυξης.
- Διασφάλιση της συνέπειας και συμπληρω-

ματικότητας των έργων και των δράσεων, για να είναι εφικτή η μέτρηση του αναπτυξιακού αποτελέσματος συνολικά.

- Προτεραιότητα ανασχεδιασμού των ΕΠ: «Διοικητική μεταρρύθμιση» (σε συσχέτιση με τον «Καποδίστρια II», περιφερειακή αυτοδιοίκηση, μητροπολιτική αυτοδιοίκηση, νέος εκλογικός νόμος), «Εκπαίδευση και διά βίου μάθηση», «Ψηφιακή σύγκλιση». Επίσης, τροποποίηση/συμπλήρωση ορισμένων τομεακών (π.χ. «Ενίσχυση της προσπελασιμότητας») και περιφερειακών ΕΠ, ώστε να μπορούν να χρηματοδοτήσουν δράσεις, που μέχρι τώρα δεν είχαν περιληφθεί ως επιλέξιμες.
- Τροποποίηση του συνολικού Π/Υ κάθε Επιχειρησιακού Προγράμματος, καθώς και των ετήσιων χρηματοδοτικών πινάκων τόσο του ΕΣΠΑ όσο και των ΕΠ, σύμφωνα με τους νέους στόχους και τη διαθεσιμότητα του ΠΔΕ.

2. Αύξηση του ΠΔΕ

Άμεσα (εντός επόμενου εξαμήνου):

- Πληρωμές όλων των χρεωστούμενων από το ΠΔΕ, καθώς αυτό θα αποκαταστήσει εν μέρει τη φερεγγυότητα του κράτους και θα μετατραπεί σε πληρωμές προς τα ασφαλιστικά ταμεία, θα τονώσει την αγορά και θα αποτελέσει κεφάλαιο κίνησης των εταιρειών και των εργαζομένων.
- Επαρκής αύξηση του ΠΔΕ των επομένων ετών, ώστε να μη δημιουργηθούν ξανά οφειλές. Πέραν της φερεγγυότητας που θα επιδείξει το κράτος, θα υπάρξει και μείωση κόστους των έργων, καθώς τώρα όλοι οι ανάδοχοι συνυπολογίζουν στην προσφορά τους το κόστος καθυστέρησης της πληρωμής τους, γεγονός που θα οδηγήσει με τη σειρά του στο να εκτελείται μεγαλύτερος όγκος έργων.
- Δημοπρατήσεις όλων των ενταγμένων έργων που είναι ώριμα, καθώς με τις προκαταβολές θα μειωθεί ο κίνδυνος απώλειας, λόγω του

«ν+3», που αρχίζει να ισχύει από το 2010.

- Εντάξεις επιλεγμένων έτοιμων έργων, με την προϋπόθεση να συναρτώνται κατ' ελάχιστον με τους στόχους και να δημιουργούν πολλές θέσεις εργασίας κατά τη διάρκεια υλοποίησης.

Μεσοπρόθεσμα (έως το τέλος του 2010):

- Εκτός από τα δρομολογημένα εθνικής κλίμακας μεγάλα έργα υποδομής (που θα πρέπει να επανεξεταστούν) και υπό την προϋπόθεση της εξυπηρέτησης -τεκμηριωμένα- των αναθεωρημένων στόχων των προγραμμάτων, ένταξη έργων στα Περιφερειακά Προγράμματα (ΠΕΠ), προϋπολογισμού μικρότερου των 5 εκ. ευρώ -ώστε να ακολουθηθεί η κατά πολύ πιο ευέλικτη και λιγότερο γραφειοκρατική διαδικασία ανάθεσης/εκτέλεσης. Αυτό θα έχει ως αποτέλεσμα μεγαλύτερη δυνατότητα προκαταβολής, γρηγορότερη απορρόφηση, αλλά και αναθέρμανση των περιφερειακών κατασκευαστικών αγορών που έχουν συρρικνωθεί δραματικά την τελευταία διετία.
- Εξέταση χρήσης των ΣΔΙΤ με βάση τα αποτελέσματα της εφαρμογής τους διεθνώς (προς αποφυγή λαθών και υπερκοστολογήσεων) για επιφέροντα περιφερειακά έργα που δεν μπορούν να καλυφθούν από τους προϋπολογισμούς των ΕΠ (π.χ. «Ενίσχυση της προσπελασιμότητας», «Περιβάλλον και αειφόρος ανάπτυξη», Περιφερειακά Προγράμματα).
- Κρατικές ενισχύσεις σε ΜΜΕ, στο πνεύμα που προαναφέρθηκε στην προηγούμενη Ενότητα (I).
- Ενεργοποίηση και χρηματοδότηση του θεσμοθετημένου (Ν. 3614/2008) Εθνικού Πλαισίου ▶

Τώρα και στη: ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

ΤΣΕΛΙΟΥ & ΕΠΙΔΑΥΡΟΥ - ΚΑΤΩ ΤΟΥΜΠΑ • ΤΗΛ/ΦΑΧ: 2310 988 224

2Ε ΕΙΔΙΚΗ ΤΕΧΝΙΚΗ

ΑΔΙΑΤΑΡΑΚΤΗ ΚΟΠΗ ΟΠΛΙΣΜΕΝΟΥ ΣΚΥΡΟΔΕΜΑΤΟΣ

ΧΩΡΙΣ ΣΚΟΝΗ & ΧΩΡΙΣ ΘΟΡΥΒΟ

GUNITE

• ΤΣΙΜΕΝΤΕΝΕΣΕΙΣ • ΡΗΤΙΝΕΝΕΣΕΙΣ • ΑΝΘΡΑΚΟΝΗΜΑΤΑ • ΥΑΛΟΝΗΜΑΤΑ

ΑΘΗΝΑ: ΤΗΛ.: 210 8816407 - FAX: 210 8210292

ου Αναφοράς, που θα πρέπει να κατευθυνθεί—εκτός από τις ορεινές και νησιωτικές περιοχές με μικρά έργα μη επιλέξιμα στο ΕΣΠΑ—στις Περιφέρειες Στ. Ελλάδας (εστίαση σε περιοχές με υστερήρηση) και Ν. Αιγαίου (νησιά με υστερήρηση και αποκλεισμό) που δεν καλύπτονται πλέον από την πολιτική της συνοχής (περιφέρειες με ακαθάριστο προϊόν μεγαλύτερο του κοινοτικού ΜΟ).

3. Αναθεώρηση – Μερική τροποποίηση των Συστημάτων Διαχείρισης και Ελέγχου (ΣΔΕ) των προγραμμάτων

α) Τροποποίηση Ν. 3614/2008 για τα Συστήματα Διαχείρισης & Ελέγχου (ΣΔΕ)

Το ΤΕΕ είχε εξ αρχής επισημάνει το βαρύ, πολύπλοκο, γραφειοκρατικό, χρονοβόρο σε έναρξη εφαρμογής, αλλά και σε λειτουργία, νέο Σύστημα Διαχείρισης 2007-13: διαχειριστικές αρχές 1ου και 2ου επιπέδου, νέοι Ενδιάμεσοι Φορείς Διαχείρισης (ΕΦΔ), νέες ΑΕ, αλληλο-εκχωρήσεις αρμοδιοτήτων ανάμεσα σε κεντρικούς φορείς και φορείς κέντρου - περιφέρειας, μεγάλο διαχειριστικό κόστος κ.ά. Η λειτουργία του νέου ογκώδους και αντιπαραγωγικού μηχανισμού προϋποθέτει την περαιτέρω στελέχωση του υφισταμένου, που υπολογίζουμε ότι απασχολεί σήμερα 2.500, άτομα αποκλειστικά στη διαχείριση και τον έλεγχο, πέραν, βεβαίως, των δημόσιων υπηρεσιών και των υφιστάμενων ανωνύμων εταιρειών του Δημοσίου που υλοποιούν, παρακολουθούν, ελέγχουν τα έργα, και πέραν των υπηρεσιών συμβούλου και των εμπειρογνομώνων που υπεισέρχονται στο σύστημα. Τις θέσεις του επί του θέματος το ΤΕΕ τις είχε ευρύτατα κοινοποιήσει από διετίας και πλέον. Βασικές μας αρχές αποτελούν:

- Σταθερό νομοθετικό πλαίσιο.
- Ολιγομελή και ευέλικτα σχήματα με σαφή ορισμό αρμοδιοτήτων ανάμεσα στα διάφορα επίπεδα και τους φορείς.
- Εκσυγχρονισμός, απλοποίηση και συγκέντρωση της νομοθεσίας έργων και μελετών. Σταθερό νομοθετικό πλαίσιο. Αποφυγή πλήθους εγκυκλίων οι οποίες περιπλέκουν τη νομοθεσία αντί να την αναλύουν.
- Συγκέντρωση λειτουργιών της Δημόσιας Διοίκησης (στην οποία συμπεριλαμβάνονται, εκτός των δικαιούχων, και όλες οι λειτουργίες ένταξης, χρηματοδότησης και ελέγχου των ειδι-

κών υπηρεσιών του ΕΣΠΑ), οι οποίες αλληλοεπι-καλύπτονται. Κατάργηση όσων λειτουργιών κρίνεται ότι δεν έχουν ουσιαστικό αποτέλεσμα.

- Διασφάλιση ουσιαστικής διαβούλευσης με τους κοινωνικούς εταίρους στις επιμέρους επιλογές και αποφάσεις, διότι η επαναπεριφερειοποίηση διενεργείται γραφειοκρατικά (μέσω αλληλο-εκχωρήσεων διαχειριστικών αρμοδιοτήτων) και όχι πολιτικά, με συνέπεια έλλειμμα δημοκρατικού προγραμματισμού. Θα πρέπει να:

- διασφαλίζεται η έγκριση εθνικών αρχών προγραμματισμού για κατηγορίες έργων/δράσεων εθνικής κλίμακας που εντάσσονται στα Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα (ΠΕΠ), καθώς και η γνωμοδότηση των περιφερειακών αρχών για κατηγορίες έργων/δράσεων εθνικών προγραμμάτων με περιφερειακή επίπτωση,

- εγκρίνονται οι εξειδικεύσεις - εντάξεις έργων - τροποποιήσεις των ΠΕΠ από τα Περιφερειακά Συμβούλια, όπως επιβάλλεται από το θεσμικό πλαίσιο για τον δημοκρατικό προγραμματισμό.

- Το οποιοδήποτε σύστημα διαχείρισης αποσκοπεί, τελικά, στη βελτίωση της αποτελεσματικότητας και της παραγωγικότητας της Δημόσιας Διοίκησης, συνολικά και σε μόνιμη βάση.

Άμεσες ενέργειες:

- Αναβάθμιση του ρόλου της Επιτροπής Παρακολούθησης (ΕΠα) – Παροχή δικαιώματος πρόσβασης των μελών στο ΟΠΣ - ΕΣΠΑ για την άντληση επίκαιρης και αναλυτικής πληροφόρησης.

- Συστηματική ενημέρωση των Μελών της ΕΠα, προσδιορισμός αυτής της ενημέρωσης ως λειτουργίας της Διαχειριστικής Αρχής (ΔΑ).

- Μείωση του αριθμού των νέων Ενδιάμεσων Φορέων Διαχείρισης (ΕΦΔ):

Ο συνεχώς αυξανόμενος και ανεξέλεγκτος ορισμός νέων ΕΦΔ αποτελεί «τρύπα» στο σύστημα, αυξάνει τα επίπεδα διαχείρισης, δημιουργεί προβλήματα στην παρακολούθηση και στην υλοποίηση των (όποιων) στόχων των ΕΠ, ελλιπή έλεγχο υλοποίησης, διοικητικό βάρος (λ.χ. έως και διπλασιασμό των εκχωρήσεων κλπ.).

- Ταχύτατη ενεργοποίηση του ΟΠΣ ΕΣΠΑ, με βελτιωμένες λειτουργίες υποστήριξης αποφάσεων.

- Ηλεκτρονική δημοσιοποίηση όλων των μελετών και των αποτελεσμάτων τους.

- Επανεξέταση των οργανικών θέσεων και των αρμοδιοτήτων των ΔΑ (ΚΥΑ Σύστασης) και των ΕΦΔ, προσοχή στις Ειδικές Υπηρεσίες που έχουν «διπλό» ρόλο. Ευχερής αναδιάταξη προσωπικού, ανάλογα με τις ανάγκες.

- Αναδιοργάνωση της Εθνικής Αρχής Συντονισμού (ΕΑΣ) στο ΥΠΟΙΟ, ώστε να παρέχει ευελιξία και ταχύτητα στην εξειδίκευση θεματικών

πεδίων, στις εκχωρήσεις, στα κριτήρια προσκλήσεων κλπ.

- Επιτάχυνση του ΕΠ διοικητικής μεταρρύθμισης, ιδίως σε δράσεις που έχουν πολλαπλασιαστικό αποτέλεσμα στους φορείς του ΕΣΠΑ.

Θεωρούμε ως άμεσο ρεαλιστικό βήμα στην παρούσα φάση την εκχώρηση στις 13 ενδιάμεσες διαχειριστικές αρχές των περιφερειών της διαχείρισης των έργων και των πράξεων που αφορούν τη χωρική ενότητα του αντίστοιχου ΠΕΠ (εκτός πιθανόν πολύ εξειδικευμένων δράσεων, π.χ. ιδιωτικών επενδύσεων).

β) Βεβαίωση διαχειριστικής επάρκειας τελικών δικαιούχων

Το ΤΕΕ αναγνώρισε ως ένα από τα (λίγα) θετικά σημεία του Νόμου 3614/08, σε σχέση με τον ισχύοντα Ν. 2860/2006, την αντιμετώπιση, για πρώτη φορά, της διαχειριστικής επάρκειας των τελικών δικαιούχων, σημείο όπου έχει εντοπιστεί από δεκαπενταετίες το πρόβλημα έγκαιρης υλοποίησης και απορρόφησης πόρων. Παράλληλα, είχε εκφράσει τη θέση ότι:

- Η όλη προσπάθεια πιστοποίησης των τελικών δικαιούχων σκοπό πρέπει να έχει την ενδυνάμωση των ελληνικών υπηρεσιών και φορέων, να βελτιώσει τα συστήματά τους και την οργάνωσή τους εισάγοντας πιο επιχειρησιακή αντίληψη, ιδιαίτερα στη Δημόσια Διοίκηση, η οποία θα καλείται πάντα να υλοποιήσει έργα, ανεξάρτητα από ΚΠΣ ή άλλους κοινοτικούς πόρους.

- Προσοχή θα πρέπει να δοθεί ώστε η όλη διαδικασία να μην εκφυλιστεί σε συμπλήρωση εκθέσεων και αναφορών, αλλά σε ουσιαστική συμβολή στη βελτίωση των δικαιούχων και στη συγκέντρωση και απλοποίηση των διαδικασιών.

Έμφαση πρέπει να δοθεί, κατά προτεραιότητα, στην υποστήριξη και ενίσχυση της υλοποίησης (επίπεδο δικαιούχου), απ' όπου μπορούν να προκύψουν πιο άμεσα μετρήσιμα αποτελέσματα ως προς τη βελτίωση των επιδόσεων του όλου συστήματος εφαρμογής, έναντι οριακού, ενδεχομένως, οφέλους από την ίδια προσπάθεια, στο επίπεδο της διαχείρισης.

Το ΤΕΕ θεωρεί ότι θα ήταν ιδιαίτερα χρήσιμη μία αξιολόγηση της μέχρι σήμερα πορείας των διαδικασιών πιστοποίησης, έτσι ώστε να καταγραφούν και να εκτιμηθούν τα αρνητικά και θετικά σημεία. Επίσης, προτείνεται να συνδεθούν/τροφοδοτήσουν τα ευρήματα αυτής της αξιολόγησης το ΕΠ «Διοικητική μεταρρύθμιση», σε ενδεχόμενη αναμόρφωσή του.

Τέλος, όσον αφορά την Τοπική Αυτοδιοίκηση—που κατά κανόνα εμφανίζει ελλιπή διαχειριστική επάρκεια—θα ήταν σκόπιμο να εξεταστεί η ενίσχυση των ΤΥΔΚ (οργάνωση - στελέχωση - εξοπλισμός) για ανάληψη, μέσω προγραμματικών συμφωνιών, της υλοποίησης έργων του ΕΣΠΑ. ■